

Financiële analyse

Naam:	Lucia Everts
Studentnummer:	1113636
School:	Hogeschool Windesheim, Calo
Opleiding:	Sportkunde
Klas:	HS3SA
Module:	Financieel Management
Moduulcode:	SB3.FIM.VT.15
Docent:	Edo de Vette
Stageorganisatie:	Sportstad Heerenveen
Datum:	20 december 2019

Inhoudsopgave

SC HEERENVEEN EN ZIJN RELATIES	3
SUPPORTERS	3
SPONSOREN	4
SPORTSTAD HEERENVEEN	5
FINANCIËLE OVERZICHTEN	6
BALANS	6
RESULTATENREKENING	7
ANALYSE BALANSPOSTEN	8
KENGETALLENANALYSE	10
SOLVABILITEIT	10
LIQUIDITEIT	10
RENTABILITEIT	11
MOGELIJKHEDEN BETERE FINANCIËLE PRESTATIES	12
CONCLUSIE	13
BEREKENINGEN	14
SOLVABILITEIT	14
RENTABILITEIT	14
LIQUIDITEIT	15
WERKKAPITAAL	15
BIBLIOGRAFIE	16
BIJLAGEN	17
ACCOUNTANTSCONTROLE	17
JAARVERSLAGEN	19
<i>Geconsolideerde balans per 30 juni 2017, na resultaatbestemming 2016/2017</i>	19
<i>Geconsolideerde balans per 30 juni 2018, na resultaatbestemming 2017/2018</i>	20
<i>Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2017/2018</i>	22
<i>Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016/2017</i>	23
<i>Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017/2018</i>	24

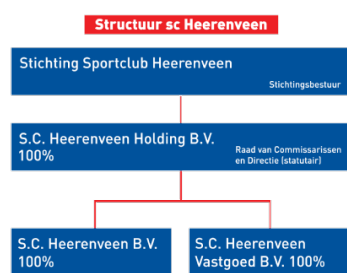

Sc Heerenveen en zijn relaties

Sc Heerenveen is een club die altijd veel mensen aan zich heeft weten te binden. Hoeveel er ook verandert, een paar elementen veranderen bij sc Heerenveen nooit: de saamhorigheid, de trots en passende eigenzinnigheid zijn het fundament onder het Friese voetbalbolwerk. Daarnaast blijft sc Heerenveen toegankelijk, transparant en van ons allemaal. Samen maken we de club (sc Heerenveen, 2019).

We zijn een unieke club in een veranderend voetballandschap met respect voor het verleden. Iedereen is waardevol voor sc Heerenveen en speelt zijn eigen rol; zowel binnen als buiten de lijnen. Van de vele vrijwilligers (ruim 600!) tot de spelers op het veld en van de werknemers tot de supporters en sponsors. Alle schakels tellen mee! (sc Heerenveen, 2019)

Het belangrijkste orgaan van sc Heerenveen is de Stichting Sportclub Heerenveen welke bestaat uit het stichtingsbestuur. Daaronder komt de S.C. Heerenveen Holding B.V. 100% bestaande uit het Raad van Commissarissen en de Directie. S.C. Heerenveen B.V. 100% en S.C. Heerenveen Vastgoed B.V. 100% vallen weer onder de S.C. Heerenveen Holding B.V. 100% zoals hieronder schematisch is te zien.

Figuur 1: Structuur sc Heerenveen (sc Heerenveen, 2019).

Supporters

In de missie en visie komt duidelijk naar voren dat de supporters veel betekenen voor sc Heerenveen. Sportstad Heerenveen wil namelijk een toegevoegde waarde zijn voor een voetbalsupporter. Hierbij zijn clubliefde en clubbinding vanzelfsprekende begrippen bij sc Heerenveen. Alhoewel de gemiddeld aantal toeschouwers afneemt, blijft sc Heerenveen proberen om het stadion weer voller te krijgen. De supporters brengen namelijk veel van het geld van sc Heerenveen in het laatje. De supporters krijgen hiervoor veel terug van de club. De supporters kunnen kiezen voor verschillende soorten kaarten en er zijn ook twee supportersverenigingen:

- Clubkaart
 - o Een clubkaart geeft recht op het kunnen kopen van toegangskaarten voor alle wedstrijden.
 - o De supporter ontvangt wekelijks een digitale nieuwsbrief met al het nieuws over sc Heerenveen.
 - o De supporter ontvangt als eerste de informatie over aantrekkelijke aanbiedingen en acties.
- Luxe seizoenkaart
 - o De supporter krijgt een vaste seizoenkaartplaats op de SPT-tribune (bovenste gedeelte Oost-tribune).
 - o De supporter krijgt toegang tot de ruimtes aan de Oostzijde van het Abe Lenstra stadion op de vierde etage.
 - o De supporter krijgt per twee stoelen een parkeerkaart voor P6.
 - o De supporter krijgt gratis koffie/thee en cake voorafgaand aan de wedstrijd en in de rust.

- De supporter krijgt toegang tot alle wedstrijden in de Eredivisie, vriendschappelijke wedstrijden, play-offs en KNVB-bekerwedstrijden.
- Het bezoeken van uitwedstrijden is mogelijk voor seizoen- en clubkaarthouders met een geldige uitregistratie. De supporter zijn of haar (seizoen)clubkaart met uitregistratie is strikt persoonlijk.
 - De busreizen naar uitwedstrijden worden verzorgd door supportersvereniging FeanFan.

De twee supportersverenigingen van sc Heerenveen.

FeanFan	Nieuw Noord
- Organiseren busreizen naar uitwedstrijden.	- Zet zich in voor de belangen van fanatieke supporters.
- Geven supportersmagazine FeanFan uit.	- Creert sfeer in het Abe Lenstra stadion.
- Een feestavond aan het einde van het jaar.	- Het lidmaatschap kost €16,- per jaar. Je krijgt de volgende punten terug: + Een sfeervoller Abe Lenstra stadion. + Ondersteuning van onze fancoaches indien nodig. + Drie keer per jaar ons verenigingsblad Noord Nieuws. + Inspraak en transparantie tijdens inloopavonden en de Algemene Leden Vergadering. + Jaarlijks meerdere activiteiten, waaronder een zaalvoetbaltoernooi en een pubquiz. + Nieuw Noord busreizen naar uitwedstrijden.
- Bingoavonden.	
- Klaverjasavonden.	
- Verkiezing 'speler van het jaar'.	
- Het donateurschap kost € 20,- per seizoen. Hiervoor krijgt de supporter: + FeanFan, het supportersmagazine + € 10,- korting op de busreis naar uitwedstrijden + 10% korting in de Feansjop (op vertoon van de ledenpas)	

Figuur 2: De twee supportersverenigingen van sc Heerenveen

Sponsoren

Geen enkele voetbalclub kan zonder sponsoren, sc Heerenveen heeft dan ook veel sponsoren. De sponsoren worden bij sc Heerenveen benoemd onder de volgende partners: business partners, partners, travel partner, connected partner, digital partner, catering partner en IT partner. Het totale sponsoren overzicht bedraagt ongeveer 400 sponsoren (Sponsoroverzicht, 2019), waarbij niet alle sponsoren in het overzicht vermeld staan. De sponsoren hebben allemaal een eigen vorm van de manier hoe zij sponseren. Deze bedrijven steunen sc Heerenveen door geld of zij stellen andere middelen tot hun beschikking. De sponsoren willen er allemaal publiciteit voor terug.

Nu is het ook mogelijk om als amateurclub een samenwerking aan te gaan met sc Heerenveen. Sc Heerenveen biedt met medewerking van betrokken sponsors door middel van het Sportief Partnership een platform en de mogelijkheid de betreffende amateurclub op alle facetten te optimaliseren (Sportief Partnership, 2019). De volgende punten biedt Sportief Partners de amateurclubs aan:

- Een eigen webpagina Sportief Partnership.
- Een vermelding bij de OSSH als 'Sportief Partner'.
- Een vermelding op de website van de amateur zijn eigen club: 'Sportief Partner van sc Heerenveen'.
- Een uitnodiging seizoenopening en -afsluiting en nieuwjaarsreceptie.
- sc Heerenveen biedt leden, vrijwilligers en sponsors een unieke beleving door de club eens van dichtbij te bekijken. Sportief Partners kunnen gebruik maken van speciale regelingen betreffende het bezoeken van thuiswedstrijden, het deelnemen aan de Abe Lenstra Stadiontour en het lid worden van de fanclubs tot en met zeventien jaar (Junior Heroes en Feanatics).
- Elke Sportief Partner heeft een eigen spaarpot die gevuld wordt door het aandragen van Kidsclub-leden en seizoenkaarthouders bij sc Heerenveen. Daarnaast krijgt de amateurclub

een gedeelte van de verkochte toegangskarten en de opbrengst van activiteiten die in samenwerking met sc Heerenveen georganiseerd worden. Het vullen van de spaarpot is afhankelijk van het activeren en betrekken van leden, vrijwilligers en sponsors.

Sportstad Heerenveen

Sportstad Heerenveen is een vastgoedbedrijf. Een belangrijk onderdeel van de exploitatie van Sportstad Heerenveen is de verhuur, het beheer en het onderhoud van het vastgoed welke zij in eigendom heeft en verhuurt aan derden. Hierbij heeft Sportstad Heerenveen een multifunctioneel sportcentrum waar sport, zorg en onderwijs onder één dak gevestigd zijn. Hier komen topsport, breedtesport en (sportmedische) zorg samen. Het sportcentrum kent een hoogwaardig topsportklimaat met faciliteiten van hoge kwaliteit. Sportstad Heerenveen bestaat uit drie zwembaden, een sporthal, het Epke Zonderland Turncentrum, een dojo en squashbanen. Na de bouw van Sportstad Buiten in 2016 zijn de faciliteiten uitgebreid met een overdekt inline-skatecentrum, fierljepschansen, beachvelden en een urban sportpark.

Sportstad Heerenveen verhuurt dan ook het Abe Lenstra Stadion aan sc Heerenveen. Hierbij is sc Heerenveen de grootste huurder van Sportstad Heerenveen. In het jaar 2017/2018 is te zien op de resultatenrekening van sc Heerenveen dat de overige bedrijfskosten op de €9.463.382 waren. Hier valt onder andere de huur van sc Heerenveen onder. Kort gezegd, sc Heerenveen geeft geld aan Sportstad Heerenveen en krijgt hiervoor een stadion terug.

Financiële overzichten

In de bijlage staan de financiële overzichten van sc Heerenveen van 2016/2017 en 2017/2018.

Balans

Immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn activa die niet tastbaar zijn. Bij sc Heerenveen wordt de immateriële vaste activa opgevuld door spelerscontracten. Op de balans is te zien dat de immateriële activa op 30-06-2017 een daling had van ongeveer €2 miljoen. In het jaar 2016/2017n bedroeg de immateriële vaste activa namelijk €2.954.323 en in het jaar 2017/2018 €4.925.696. Een speler heeft hieraan toegedragen met een bijzondere waardevermindering van €38.895,-.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn te verdelen onder bedrijfsgebouwen en bedrijfsterreinen, machines en installaties en andere vaste bedrijfsmiddelen. Deze activa zijn wel tastbaar. De materiële vaste activa wordt berekend door middel van de verkrijgingsprijs min de afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend over de aanschafwaarde van het actief en zijn gebaseerd op onderstaande percentages:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen: 5% - 10%
- Machines en installaties: 20%
- Andere vaste bedrijfsmiddelen 20%

De materiële activa heeft de laatste jaren steeds een lichte stijging. Dit komt door een verbouwing in 2016/2017 en door de verhoging van het bedrag aan vooruitbetaalde activa in 2017/2018.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaat bij sc Heerenveen uit actieve latente vennootschapsbelasting, deelnemingen en overige vorderingen. De financiële vaste activa is op 30-06-2018 bijna het dubbele van de financiële vaste activa op 30-06-2017.

Voorraden

De voorraden zijn elk jaar ongeveer hetzelfde. Dit houdt in dat er ongeveer elk jaar evenveel voorraad wordt ingekocht en waarvan evenveel voorraad weer wordt verkocht. Toch is dit verassend, omdat het aantal supporters wel af neemt (Heerenveen S. , Jaarverslag 2017/2018, 2018). Onder de voorraden vallen onder andere de producten uit de Feanstore.

Vorderingen

Vorderingen zijn opbrengsten welke sc Heerenveen nog moeten krijgen. Dit wordt bij sc Heerenveen verdeeld onder de verbonden partijen, handelsdebiteuren en overige vorderingen. De verbonden partijen van sc Heerenveen zijn Stichting Sportclub Heerenveen, Sportstad Heerenveen B.V. en haar dochterondernemingen. De partijen waar de commissarissen overwegende zeggenschap van hebben, vallen onder de verbonden partijen bij sc Heerenveen.

Liquide middelen

Liquide middelen is geld waarmee je direct kan betalen. Dit is het geld wat sc Heerenveen in de kassa heeft liggen en het geld dat op een betaalrekening bij de bank staat. Sc Heerenveen is niet erg consistent in zijn hoogte van het bedrag van de liquide middelen. In het jaar 2017/2018 had sc Heerenveen €4 miljoen minder in kas in vergelijking met het jaar 2016/2017. Voor een verklaring van dit verschijnsel, zie kopje Analyse balansposten.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het bedrag dat sc Heerenveen heeft om de activa te financieren. Het eigen vermogen is een saldo van de opbrengsten en kosten. Ook wel wordt de omvang van het eigen vermogen de vermogenspositie genoemd.

Voorzieningen

De voorzieningen zijn kosten die al opgenomen zijn in de balans, maar in de toekomst pas worden betaald. Bij een voorziening kunt u denken aan het onderhoud van het gebouw. Bij sc Heerenveen zijn de voorzieningen om het jaar ongeveer gelijk. Het is op 30-06-2018 rond de €800.000,-. Op 30-06-2017 rond de €575.000,-. Op 30-06-2016 rond de €800.000,- en op 30-06-2015 ongeveer €530.000,-.

Langlopende schulden

De langlopende schulden van sc Heerenveen zijn geleend gedurende een tijd tussen de één en vijf jaar. Er is dan geen rente verschuldigd. De langlopende schulden nemen de afgelopen jaren erg goed af. De langlopende schulden bij sc Heerenveen zijn onder andere de handelscrediteuren en de overige schulden. De overige schulden staan verder niet toegelicht in het jaarverslag.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden van sc Heerenveen hebben een geldigheidsduur bij sc Heerenveen van minder dan één jaar. Onder de kortlopende schulden van sc Heerenveen vallen de verbonden partijen, de handelscrediteuren en de overige kortlopende schulden.

Resultatenrekening

Netto-omzet

De netto-omzet van sc Heerenveen neemt de laatste jaren alleen maar af. Dit komt doordat het aantal supporters van sc Heerenveen afneemt. Hierdoor wordt er minder merchandise van sc Heerenveen verkocht. Toch is sc Heerenveen al bezig om dit aan te pakken. Sc Heerenveen gaat zorgen voor een supportersservice, er wordt een platform gecreëerd voor meer verbinding tussen de supporters en spelers/ sponsors/ partners en er wordt een concept bedacht voor het meer aantrekken van vrouwelijke supporters voor sc Heerenveen (Eisenga, 2019).

Bedrijfsresultaat voor vergoedingssommen

Het bedrijfsresultaat voor vergoedingssommen is erg stabiel. De overige bedrijfskosten nemen niet hard af en de personeelskosten nemen langzaam toe, door de toename van het aantal personeel van sc Heerenveen. Dit houdt elkaar in evenwicht. De afschrijvingen op de materiële activa zijn wel toegenomen, dit komt grotendeels door de verbouwing van het trainingscomplex in Skoatterwâld.

Bedrijfsresultaat

Het bedrijfsresultaat is in 2017/2018 voor het eerst in enige tijd weer positief. Dit is een goed teken voor sc Heerenveen. Dit komt door het resultaat van de vergoedingssommen. Dit komt onder andere door de transfer van Jeremiah St. Juste, Sam Larsson, Dennis Johnson, Joost van Aken en Denzel Dumfries (Heerenveen S. , Jaarverslag 2017/2018, 2018).

Resultaat uit gewone bedrijfsuitvoering voor belasting

Na meerdere jaren in de min te staan, staat sc Heerenveen met het resultaat uit gewone bedrijfsuitvoering voor belasting weer in de plus. Dit komt net als bij het bedrijfsresultaat door het resultaat vergoedingssommen. Ook worden de rentelasten naarmate de jaren minder. De rentelasten zijn af te lijden uit een lening van de bank. Dit wordt niet benoemd in het jaarverslag, dit is een aanname.

Resultaat na belasting

Sc Heerenveen staat dit jaar voor het eerst in jaren weer in een positief resultaat na belastingen. Medeverantwortelijk door er resultaat van de vergoedingssommen.

Analyse balansposten

In het jaarverslag van 2017/2018 valt te zien dat het eigen vermogen op 30-06-2017 €19.960.845 bedroeg. Het eigen vermogen op 30-06-2018 bedroeg €26.061.149. Dit verschil is €6.100.305, welke terug te lezen valt als nettowinst op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2017/2018. De winst welke je gemaakt hebt wordt namelijk bij het eigen vermogen opgeteld. De nettowinst in 2017/2018 scheelt ongeveer 7 miljoen in vergelijking met het jaar 2016/2017. Dit grote verschil is af te leiden aan de vergoedingssommen.

Er is te zien dat er een verschil zit van bijna 4 miljoen tussen de liquide middelen van 2016/2017 in vergelijking met de liquide middelen van 2017/2018. Dit verschil is grotendeels af te leiden aan het verschil in bedrijfsresultaat, verschil in de (des)investeringen en de handelsdebiteuren en -crediteuren welke terug te lezen zijn in het geconsolideerd kasstroomoverzicht.

Bedrijfsresultaat

Het bedrijfsresultaat is wat er overblijft wanneer de bedrijfskosten van de netto omzet afgetrokken worden. In 2016/2017 bedroeg het bedrijfsresultaat €-1.879.991, dit is al een verlies terwijl in 2017/2018 is het bedrijfsresultaat €7.985.624 was. Dit grote verschil is grotendeels gekomen door het verschil in het resultaat van de vergoedingssommen. Dit houdt in dat sc Heerenveen meer geld heeft gekregen in 2017/2018 voor het verkopen van spelers rekening houdend dat de bedragen waarvoor deze spelers nog bij de afschrijvingen van de vergoedingssommen er eerst af is gehaald. Ook kan het te maken hebben met opleidingsvergoedingen o.i.d.

(Des)investeringen

Op het geconsolideerde kasstroomoverzicht 2017/2018 is te zien dat er meer is geïnvesteerd op het gebied van de vergoedingssommen en in de materiele vaste activa. Daarnaast is de desinvestering in de vergoedingssommen de helft toegenomen in vergelijking met 2016/2017. Het grootste verschil van ongeveer 7 miljoen is te zien in de investering in de overige vorderingen. Er is ongeveer 7 miljoen meer geïnvesteerd in de overige vorderingen in 2017/2018 in vergelijking met 2016/2017. Onbekend is waar deze investering voor is geweest.

Handelsdebiteuren en -crediteuren

Er is bijna een verschil van 8 miljoen in de handelsdebiteuren. In 2016/2017 stonden de handelsdebiteuren op €4.763.279 terwijl deze €-4.884.046 was in 2017/2018. Dit kan het makkelijkst uitgelegd worden met het kopen van een product. Stel jij koopt een pennenhouder, maar brengt deze later weer terug. Jij wilt je geld weer terug, hierdoor had het bedrijf eerst inkomsten maar daarna weer uitgaven. Daarom staat in 2017/2018 het bedrag in de min. Het plusbedrag in 2016/2017 komt doordat er nog rekening open staan welke nog betaald moeten worden. Deze inkomsten komen er nog bij. Het verschil in handelscrediteuren is ongeveer €1 miljoen. Dit leg ik ook uit aan de hand van een voorbeeld. Als sc Heerenveen heel veel producten inkoopt en bijna elk product direct betaald, blijft er nog maar een kleine rekening over voor het betalen van de overige producten welke later worden betaald. Dit geldt voor 2016/2017. Voor 2017/2018 zijn er veel meer rekeningen open blijven staan waardoor dit bedrag ook bijna 1 miljoen hoger ligt.

Er zit ook een duidelijk verschil in de nettowinst tussen 2016/2017 en 2017/2018. De netto-omzet in 2016/2017 is al €2 miljoen hoger dan in 2017/2018. Hierdoor heeft 2017/2018 al een slechtere start.

Het grootste verschil van de netto-omzet komt door het verschil in resultaat van de vergoedingssommen. Dit ging zoals hierboven omschreven door de verkoop van spelers.

De jaarrekening van het jaar 2017/2018 laat zien dat de balansposten aan de debetzijde op 30-06-2018 hoger zijn dan de balansposten op 30-06-2017, met uitzondering van de liquide middelen. Dit verschil komt onder andere door het verschil in het resultaat van de vergoedingssommen, andere vaste bedrijfsmiddelen, overige vorderingen bij de financiële vaste activa en de handelsdebiteuren. Het verschil aan de creditzijde van de balans komt door het verschil in eigen vermogen, de handelscrediteuren en de kortlopende schulden. Het eigen vermogen is toegenomen door de nettowinst.

In 2016/2017 had sc Heerenveen €8.362.004 liquide middelen tot hun beschikking. Dit is bijna €2 miljoen meer in vergelijking met het jaar 2015/2016. Terwijl de liquide middelen zijn toegenomen, zijn de langlopende- en kortlopende schulden wel minder geworden. Er zijn dus schulden betaald, maar hun eigen beschikbare geld is toegenomen. In het kasstroomoverzicht is te zien dat de aflossing van de langlopende schulden €-84.505 bedraagt. Dit geeft de afname van de langlopende schulden aan. De overige toename van de liquide middelen komt grotendeels door de handelsdebiteuren, toename bedrijfsactiviteiten en de investeringen van vergoedingssommen. De handelsdebiteuren zijn met meer dan 4 miljoen euro de rekeningen gaan betalen in vergelijking met 2015/2016. De bedrijfsactiviteiten zijn ook in vergelijking met 2015/2016 bijna €2 miljoen gestegen. De investeringen in vergoedingssommen scheelt ook al bijna 2 miljoen met 2015/2016. Er was dus genoeg geld om wat schulden af te lossen en tegelijkertijd nog een goed bedrag in de kas te hebben.

Kengetallenanalyse

Solvabiliteit

De solvabiliteit is de mate waarin de onderneming in staat is om aan al haar financiële verplichtingen te voldoen. Hierbij is het belangrijk dat een organisatie minimaal tussen de 30% en 50% scoort. Hoe hoger de solvabiliteit, des te beter kan de organisatie aan haar verplichtingen voldoen. Ik heb de solvabiliteit van sc Heerenveen uitgerekend van het jaar 2014 tot en met 2018. In onderstaande grafiek zijn de uitkomsten te zien. Sc Heerenveen scoort erg hoog op het gebied van solvabiliteit wat inhoudt dat sc Heerenveen in staat is om aan alle financiële verplichtingen te voldoen. Er zit in het laatste jaren een kleine stijging. Deze stijging toont aan dat een het eigen vermogen toeneemt, waarbij het vreemd vermogen gelijk blijft en of in mindere mate toe neemt. Ook kan het eigen vermogen gelijk blijven, maar het vreemd vermogen afnemen. In beide gevallen krijg je een hogere solvabiliteit. Bij sc Heerenveen wisselt het eigen vermogen en vreemd vermogen erg veel. Bij sc Heerenveen is de stijging in solvabiliteit te verklaren door de positieve transferopbrengsten. Aan het einde van de grafiek loopt de solvabiliteit weer naar beneden, dit komt doordat er een toename was in de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen. Het eigen vermogen is namelijk toegenomen met ongeveer €6 miljoen en de kortlopende schulden met ongeveer €4 miljoen. Het is belangrijk dat deze daling zich niet voort gaat zetten. Als de solvabiliteit onder de 30% komt, kan sc Heerenveen in gevaar komen met haar financiële verplichtingen. Het is dus belangrijk voor sc Heerenveen om voldoende winst te behouden of zelf op een andere manier een verhoging van het eigen vermogen te krijgen.

De berekeningen vindt u onder het kopje Het jaar 2017/2018 is afgesloten met een positief resultaat van €6.100.305,-, een eigen vermogen van €26.061.149,- en met €4.524.479,- in kas.

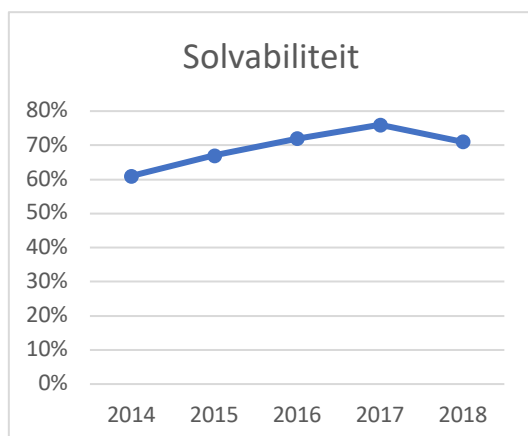
Wel zijn er kleine zorgen voor aankomende jaren. Hier heeft sc Heerenveen goed op ingespeeld en de eerste stappen al in gezet. Er wordt gewerkt aan de daling van het bezoekersaantal, gewerkt aan een dalende omzet in de mediagelden en gewerkt aan een daling in de commerciële omzet. Voor nu zijn dit (risicovolle) investeringen met een groot resultaat op langer termijn.

Als wij kijken naar de solvabiliteit en liquiditeit, nemen deze beide begrippen in het jaar 2017/2018 af. Er is momenteel nog geen reden voor drastische maatregelen. Wel moet deze dalingstrend zich niet voortzetten. Wel is er in de rentabiliteit een overduidelijke stijging te zien in het totale vermogen en het eigen vermogen. De rentabiliteit van het vreemd vermogen schommelt rustig heen en weer.

Sc Heerenveen is financieel gezond.

Berekeningen

Liquiditeit

De liquiditeit is de mate waarin de onderneming in staat is op tijd te voldoen aan financiële verplichtingen. Het is dus belangrijk dat sc Heerenveen voldoende geld in kas heeft om de kortlopende schulden te betalen. De liquiditeit kan bepaald worden door gebruik te maken van de current ratio en quick ratio. Het verschil tussen deze twee ratio's zit hem in de voorraden. Bij sommige bedrijven rekenen zij niet met de quick ratio maar met de current ratio. De voorraden welke worden meegenomen in de berekening van de quick ratio kun je namelijk niet omzetten in geld en er dus geen schulden mee aflossen. Het is bij de current ratio van belang dat om tussen de één en twee blijven. Onder de één kan het voorkomen dat sc Heerenveen betalingsmoeilijkheden krijgt en boven de twee wordt er vaak gesproken van overliquiditeit. Sc Heerenveen heeft vanaf 2014 een goede current ratio zoals te zien is in onderstaande grafiek. Wel is er te zien dat er in de jaren 2016 en 2017 sprake is van overliquiditeit. Nu had sc Heerenveen ervoor kunnen kiezen om te gaan investeren. Het 'dode' geld levert namelijk geen rendement op. De current ratio gaat dan omlaag, maar het levert uiteindelijk meer op. Nu is er in het jaar 2017/2018 een flinke daling te zien in de current ratio terwijl de schulden ook zijn toegenomen. Dit komt door het herinvesteren in de blijvende waarde van de eerste selectie alsmede een extra investering in de jeugdopleiding. Voor nu hoeft sc Heerenveen zich nog nergens zorgen om te maken. Ze moeten wel blijven opletten dat zij niet onder de één komen. Want als zij deze trend doorzetten, kunnen zij niet meer goed aan de betalingsverplichtingen voldoen.

De quick ratio is voldoende als deze ligt tussen 0,5 en de 1. Nu is er te zien dat deze er ver boven ligt. Nu is er ook te zien dat er net zoals bij de current ratio een forse daling plaatsvindt. Dit moet ook in de gaten gehouden worden. Verder hoeft sc Heerenveen zich geen zorgen te maken.

De berekeningen vindt u onder het kopje Het jaar 2017/2018 is afgesloten met een positief resultaat van €6.100.305,-, een eigen vermogen van €26.061.149,- en met €4.524.479,- in kas.

Wel zijn er kleine zorgen voor aankomende jaren. Hier heeft sc Heerenveen goed op ingespeeld en de eerste stappen al in gezet. Er wordt gewerkt aan de daling van het bezoekersaantal, gewerkt aan een dalende omzet in de mediagelden en gewerkt aan een daling in de commerciële omzet. Voor nu zijn dit (risicovolle) investeringen met een groot resultaat op langer termijn.

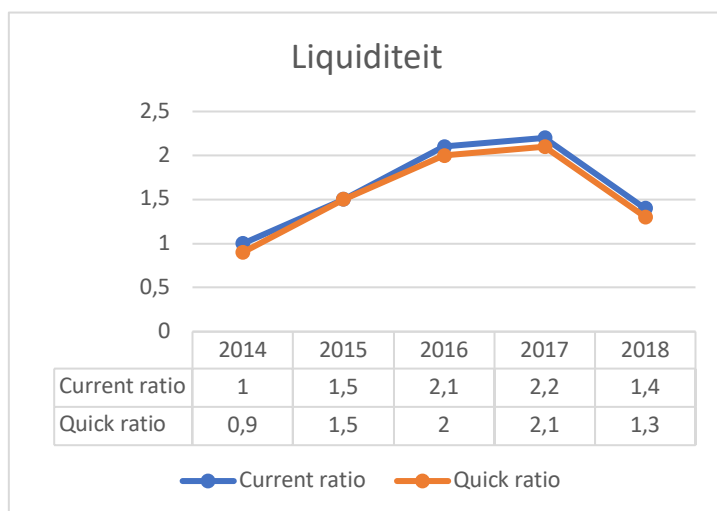
Als wij kijken naar de solvabiliteit en liquiditeit, nemen deze beide begrippen in het jaar 2017/2018 af. Er is momenteel nog geen reden voor drastische maatregelen. Wel moet deze dalingstrend zich niet voortzetten. Wel is er in de rentabiliteit een overduidelijke stijging te zien in het totale vermogen en het eigen vermogen. De rentabiliteit van het vreemd vermogen schommelt rustig heen en weer.

Sc Heerenveen is financieel gezond.

Berekeningen

Rentabiliteit

Rentabiliteit is de verhouding tussen een financieel resultaat en het geïnvesteerd vermogen. De rentabiliteitsratio's laten zien of het door sc Heerenveen gebruikte vermogen effectief wordt gebruikt. Het geeft dus de winstgevendheid aan van de organisatie met het aanwezige vermogen. Je kunt de rentabiliteit berekenen over het eigen vermogen, het vreemd vermogen en het totale vermogen. Zoals in onderstaande grafiek te zien, wisselen de percentages erg veel de afgelopen jaren. De rentabiliteit van het totale vermogen heeft een daling gehad in 2016 en 2017. Wel is sc Heerenveen weer opgekrabbeld en staan ze in 2018 er weer goed voor. Ze krijgen dus in tegenstelling tot 2016 en 2017 weer winst voor elke geïnvesteerde euro in sc Heerenveen. De rentabiliteit van het eigen vermogen is erg laag geweest maar heeft het laatste jaar ook weer toegenomen en laat een positief resultaat zien. Dit is positief, want dit houdt winst in. De rentabiliteit van het vreemd vermogen schommelt heen en weer.

De berekeningen vindt u onder het kopje Het jaar 2017/2018 is afgesloten met een positief resultaat van €6.100.305,-, een eigen vermogen van €26.061.149,- en met €4.524.479,- in kas.

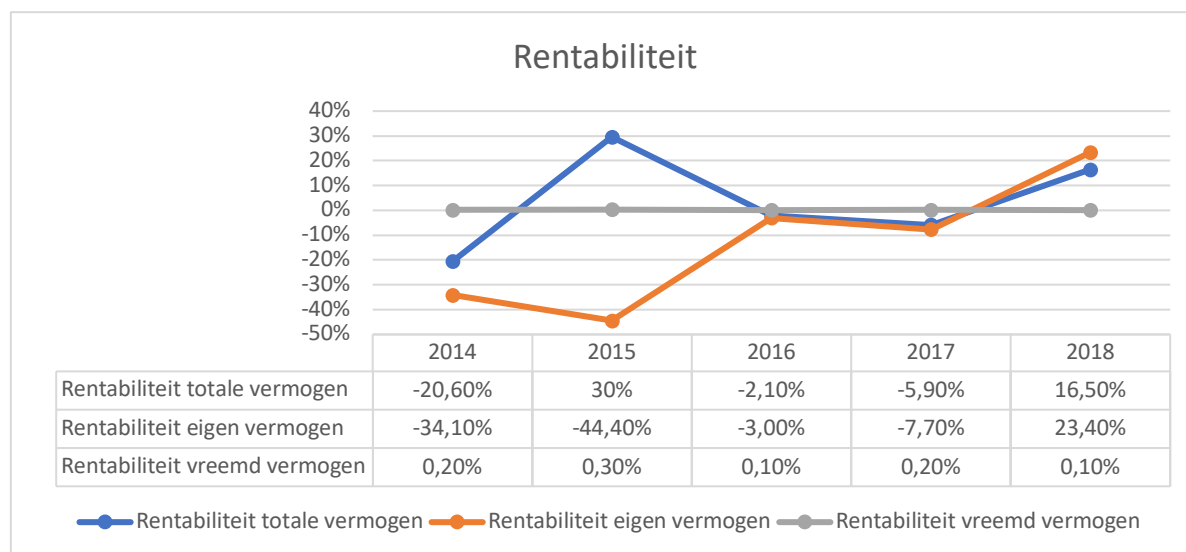
Wel zijn er kleine zorgen voor aankomende jaren. Hier heeft sc Heerenveen goed op ingespeeld en de eerste stappen al in gezet. Er wordt gewerkt aan de daling van het bezoekersaantal, gewerkt aan een dalende omzet in de mediagelden en gewerkt aan een daling in de commerciële omzet. Voor nu zijn dit (risicovolle) investeringen met een groot resultaat op langer termijn.

Als wij kijken naar de solvabiliteit en liquiditeit, nemen deze beide begrippen in het jaar 2017/2018 af. Er is momenteel nog geen reden voor drastische maatregelen. Wel moet deze dalingstrend zich niet voortzetten. Wel is er in de rentabiliteit een overduidelijke stijging te zien in het totale vermogen en het eigen vermogen. De rentabiliteit van het vreemd vermogen schommelt rustig heen en weer.

Sc Heerenveen is financieel gezond.

Berekeningen

Mogelijkheden betere financiële prestaties

Sc Heerenveen heeft nog geen directe financiële zorgen. Het jaar 2017/2018 is afgesloten met een positief resultaat van €6.100.305,-, een eigen vermogen van €26.061.149,- en met €4.524.479,- in kas. Voor nu is dit goed nieuws, wel zijn er mogelijkheden tot betere financiële prestaties. Het werkkapitaal bedraagt namelijk ook maar €3.511.993 (De berekening vindt u onder het kopje Berekeningen). Sc Heerenveen is namelijk veel afhankelijk van vergoedingssommen. Sc Heerenveen voert daar en tegen wel een beleid waar de opbrengsten van vergoedingssommen winstgevend moeten zijn. Van de binnenkomende vergoedingssommen wordt namelijk het bedrijfsresultaat vóór resultaat vergoedingssommen gedekt. Dit staat namelijk elk jaar weer in de min. De grootste veroorzaker in het jaar 2017/2018 hiervan is de netto-omzet. De netto-omzet neemt elk jaar af met €1 tot €2 miljoen per jaar. Dit verschil is af te leiden aan de volgende punten:

- Een dalend bezoekersaantal tijdens wedstrijden van sc Heerenveen.
- Een dalende omzet van de mediagelden.
- Een kleine daling in de commerciële winst.

De makkelijkste manier om dit op te lossen, is dat sc Heerenveen beter moet gaan voetballen.

Om het dalende bezoekersaantal tegen te gaan, heeft sc Heerenveen al veel maatregelen genomen zoals te lezen is in het kopje Resultatenrekening. Om het bedrijfsresultaat vóór vergoedingssommen iets kleiner te maken, is er een regeling getroffen dat de overige bedrijfskosten minder hoog gaan zijn elk jaar. Sc Heerenveen hoeft namelijk €100.000 minder per maand te gaan betalen aan huur aan Sportstad Heerenveen. Dit scheelt in totaal €2,1 miljoen per jaar. Ook moet sc Heerenveen gaan kijken of alle kosten echt efficiënt zijn voor sc Heerenveen. Indien dit niet het geval is, scheelt dit sc Heerenveen al meerdere kosten.

Momenteel staat sc Heerenveen 8e in de Eredivisie. Dit is één plek hoger in vergelijking met 2016/2017. Ten aanzien van 2015/2016 heeft sc Heerenveen het nog beter gedaan, in dat jaar stonden ze namelijk als 12e gerankt. Toch loopt nog steeds het bezoekersaantal af. Doordat sc Heerenveen is gaan investeren in Skoatterwâld (trainingscomplexen en trainingsvelden) zijn de eerste stappen al gezet dat sc Heerenveen beter gaat voetballen. De bezoekersaantallen kunnen in dat opzicht weer gaan toenemen, waardoor de mediagelden en commerciële winst ook gaan toenemen. Ook voor het toenemen van de commerciële winst heeft sc Heerenveen al maatregelen

voor getroffen door het aannemen van een nieuwe commerciële directeur en twee nieuwe accountmanagers.

Al deze maatregelen gaan als goed is veel effect hebben voor sc Heerenveen. Het effect zal hopelijk het zijn van het vollopen van de tribunes. Door het vollopen van de tribunes, zal sc Heerenveen meer omzet genereren. Door het generen van meer omzet is Sc Heerenveen minder afhankelijk van het resultaat van de vergoedingssommen. Het resultaat van Sc Heerenveen zal dan nog positiever uitvallen wat positief is voor het eigen vermogen. Door een toename in de winst of een toename in het eigen vermogen zal de solvabiliteit ook stijgen. Wat positief is.

Daarnaast is het altijd goed om aan te geven bij de debiteuren, dat zij op korte termijn moeten gaan betalen. Van die binnenkomsten kan sc Heerenveen haar schulden bij de crediteuren betalen. Sc Heerenveen heeft dan geen omkijken meer naar de crediteuren en hoeven niet te wachten op binnenkomend geld van de debiteuren. Sc Heerenveen moet in 2017/2018 namelijk meer geld ontvangen van debiteuren dan uitgeven aan crediteuren. Van het overige bedrag kan sc Heerenveen bijvoorbeeld de kortlopende schulden vast deels betalen. Zo hoeft sc Heerenveen niet al hun liquide middelen op te maken aan de kortlopende schulden en kan sc Heerenveen eventueel nog meer gaan investeren in het verbeteren van de trainingen.

Conclusie

Sc Heerenveen is financieel gezond. Sc Heerenveen heeft meer ingaande geldstromen dan uitgaande geldstromen. Wel is het bijna de helft minder in 2017/2018 in vergelijking met 2016/2017. Toch staat sc Heerenveen er goed voor. Het jaar 2017/2018 is afgesloten met een positief resultaat van €6.100.305,-, een eigen vermogen van €26.061.149,- en met €4.524.479,- in kas.

Wel zijn er kleine zorgen voor aankomende jaren. Hier heeft sc Heerenveen goed op ingespeeld en de eerste stappen al in gezet. Er wordt gewerkt aan de daling van het bezoekersaantal, gewerkt aan een dalende omzet in de mediagelden en gewerkt aan een daling in de commerciële omzet. Voor nu zijn dit (risicovolle) investeringen met een groot resultaat op langer termijn.

Als wij kijken naar de solvabiliteit en liquiditeit, nemen deze beide begrippen in het jaar 2017/2018 af. Er is momenteel nog geen reden voor drastische maatregelen. Wel moet deze dalingstrend zich niet voortzetten. Wel is er in de rentabiliteit een overduidelijke stijging te zien in het totale vermogen en het eigen vermogen. De rentabiliteit van het vreemd vermogen schommelt rustig heen en weer.

Sc Heerenveen is financieel gezond.

Berekeningen

Solvabiliteit

Voor het berekenen van de solvabiliteit, heb ik gebruik gemaakt van de volgende formule.

$$\text{Solvabiliteitsratio} = \frac{\text{Eigen vermogen}}{\text{Totaal vermogen}} \times 100\%$$

Berekening solvabiliteit:

$$2014 = 12.295.337 / 20.290.255 = 61\%$$

$$2015 = 22.148.963 / 33.279.287 = 67\%$$

$$2016 = 21.497.520 / 29.812.986 = 72\%$$

$$2017 = 19.960.845 / 26.133.618 = 76\%$$

$$2018 = 26.061.149 / 36.962.692 = 71\%$$

Rentabiliteit

Voor het berekenen van de rentabiliteit van het totale vermogen, heb ik gebruik gemaakt van de volgende formule.

$$\text{Rentabiliteit totale vermogen} = \frac{(\text{Nettowinst} + \text{rente} + \text{belasting})}{\text{TV}} \times 100\%$$

$$2014 = (-4189180) / 20290255 \times 100\% \approx -20,6\%$$

$$2015 = (9853586) / 33279287 \times 100\% \approx 29,6\%$$

$$2016 = (-651443) / 29812986 \times 100\% \approx -2,1\%$$

$$2017 = (-1536675) / 26133618 \times 100\% \approx -5,9\%$$

$$2018 = (6100305) / 36962692 \times 100\% \approx 16,5\%$$

Voor het berekenen van de rentabiliteit van het eigen vermogen, heb ik gebruik gemaakt van de volgende formule.

$$\text{Rentabiliteit eigen vermogen} = \frac{\text{Nettowinst nb.}}{\text{Eigen vermogen}} \times 100\%$$

$$2014 = (-4189180 / 12295377) \times 100 \approx -34,1\%$$

$$2015 = (-9853586 / 22148963) \times 100\% \approx -44,4\%$$

$$2016 = (-651443 / 21497520) \times 100\% \approx -3,0\%$$

$$2017 = (-1536675 / 19960845) \times 100\% \approx -7,7\%$$

$$2018 = (6100305 / 26061149) \times 100\% \approx 23,4\%$$

Voor het berekenen van de rentabiliteit van het vreemde vermogen, heb ik gebruik gemaakt van de volgende formule.

$$\text{Rente vreemd vermogen} = \frac{\text{Betaalde interest (rente)}}{\text{Vreemd vermogen}} \times 100\%$$

$$2014 = (15951) / (206342 + 7607180) \times 100\% \approx 0,2\%$$

$$2015 = (26654) / (616167 + 9982557) \times 100\% \approx 0,3\%$$

$$2016 = (5532) / (263636 + 7243966) \times 100\% \approx 0,1\%$$

$$2017 = (12752) / (179131 + 5418476) \times 100 \approx 0,2\%$$

$$2018 = (11603) / (1009543 + 9106401) \times 100\% \approx 0,1\%$$

Liquiditeit

Voor het berekenen van de liquiditeit doormiddel van current ratio, heb ik gebruik gemaakt van de volgende formule.

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vlottende activa + liquide middelen}}{\text{Schulden op korte termijn}}$$

$$2014 = (436535 + 3350790 + 3630215) / 7607180 \approx 1,0$$

$$2015 = (384034 + 8075432 + 6639783) / 9982557 \approx 1,5$$

$$2016 = (384160 + 8470860 + 6031153) / 7243996 \approx 2,1$$

$$2017 = (369131 + 3117781 + 8326004) / 5418476 \approx 2,2$$

$$2018 = (350609 + 7743306 + 4524479) / 9106401 \approx 1,4$$

Voor het berekenen van de liquiditeit doormiddel van quick ratio, heb ik gebruik gemaakt van de volgende formule.

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Vlottende activa + liquide middelen - voorraden}}{\text{Schulden op korte termijn}}$$

$$2014 = (3350790 + 3630215) / 7607180 \approx 0,9$$

$$2015 = (8075432 + 6639783) / 9982557 \approx 1,5$$

$$2016 = (8470860 + 6031153) / 7243996 \approx 2,0$$

$$2017 = (3117781 + 8326004) / 5418476 \approx 2,1$$

$$2018 = (7743306 + 4524479) / 9106401 \approx 1,3$$

Werkkapitaal

Voor het berekenen van het werkkapitaal heb ik gebruik gemaakt van de volgende formule.

Werkkapitaal = vlottende activa – kort vreemd vermogen.

$$2017/2018 = (\text{€}350.609 + \text{€}7.743.306 + \text{€}4.524.479) - \text{€}9.106.401 = \text{€}3.511.993$$

Bibliografie

- Eisenga, L. (2019). *Strategisch plan 2019-2022 Mei inoar foarut.pdf*. Heerenveen: Sc Heerenveen.
- Heerenveen, S. (2018). *Jaarverslag 2017/2018*. Heerenveen: Sc Heerenveen holding B.V.
- Heerenveen, s. (2019, 01 01). *Sponsoroverzicht*. Opgehaald van sc Heerenveen: <https://www.sc-heerenveen.nl/businessclub/sponsoroverzicht>
- Heerenveen, S. (2019, 01 01). *Sportief Partnership*. Opgehaald van sc Heerenveen: <https://www.sc-heerenveen.nl/voetbal/sportief-partnership>
- NBA. (2019, 2 3). *Voorbeeldtekst accountantsverklaring*. Opgehaald van Nederlandse Beroepsorganisaties van Accountants: https://www.nba.nl/globalassets/themas/thema-ict/nba-taxonomie/voorbeeldtekst_accountantsverklaring.pdf
- sc Heerenveen. (2019, Januari 1). Opgehaald van Organisatie: <https://www.sc-heerenveen.nl/club/organisatie>
- sc Heerenveen. (2019, Januari 1). Opgehaald van Professionele organisatie: <https://www.sc-heerenveen.nl/club/organisatie/professionele-organisatie>

Bijlagen

Accountantscontrole

Onderstaande accountantscontrole is een voorbeeld accountantsverklaring van de Nederlandse Beroepsorganisaties van Accountants (NBA, 2019).

Aan: sc Heerenveen Holding B.V.

Verklaring over de in jaarverslag opgenomen betreffende de jaarrekening 2017/2018.

Wij hebben de jaarrekening voor het boekjaar geëindigd op 30 juni 2018 van sc Heerenveen Holding B.V. te Heerenveen gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 30 juni 2018, het overzicht van gerealiseerde en niet-gerealiseerde resultaten, het mutatieoverzicht eigen vermogen en het kasstroomoverzicht over 2018 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de belangrijke grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de entiteit is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel, geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van sc Heerenveen Holding B.V. per 30 juni 2018 en van het resultaat en de kasstromen over 2018 in overeenstemming met International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met Titel 9 Boek 2 BW.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Uffelte, 15 december 2019

Lucia's accountantspraktijk

Was getekend

Lucia Everts

Jaarverslagen

Geconsolideerde balans per 30 juni 2017, na resultaatbestemming 2016/2017

			30-06-2017	30-06-2016
Vaste activa	Ref.	€	€	€
Immateriële vaste activa	I		2.954.323	4.244.232
Materiële vaste activa	II			
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	164.523			31.144
Machines en installaties	431.771			504.149
Andere vaste bedrijfsmiddelen	836.706			833.907
			1.433.000	1.369.200
Financiële vaste activa	III			
Actieve latentie VpB	219.042			0
Andere deelnemingen	9.005.031			9.113.501
Overige vorderingen	673.306			209.880
			9.897.379	9.323.381
Vlottende activa				
Voorraden			369.131	384.160
Vorderingen	IV			
Verbonden partijen	65			65
Handelsdebiteuren	1.594.705			6.357.983
Overige vorderingen	1.523.011			2.112.812
			3.117.781	8.470.860
Liquide middelen			8.362.004	6.021.153
Balanstotaal			26.133.618	29.812.986

			30-06-2017	30-06-2016
	Ref.	€	€	€
Eigen vermogen	V			
Groepsvermogen			19.960.845	21.497.520
Voorzieningen	VI			
Passieve latentie VpB			575.166	807.834
Langlopende schulden	VII			
Handelscrediteuren	137.131			185.636
Vooruitontvangen bedragen	42.000			78.000
			179.131	263.636
Kortlopende schulden	VIII			
Verbonden partijen	117.271			130.222
Handelscrediteuren	1.274.235			1.256.365
Overige kortlopende schulden	4.026.970			5.857.409
			5.418.476	7.243.996
Balanstotaal			26.133.618	29.812.986

Geconsolideerde balans per 30 juni 2018, na resultaatbestemming 2017/2018

		30-06-2018		30-06-2017	
Vaste activa	Ref.	€	€	€	€
Immateriële vaste activa	I		4.925.696		2.954.323
Materiële vaste activa	II				
Bedrijfsgebouwen en -terreinen		154.183		164.523	
Machines en installaties		443.814		431.771	
Andere vaste bedrijfsmiddelen		1.167.418		836.706	
			1.765.415		1.433.000
Financiële vaste activa	III				
Actieve latentie VpB		0		219.042	
Andere deelnemingen		9.113.152		9.005.031	
Overige vorderingen		8.540.035		673.306	
			17.653.187		9.897.379
Vlottende activa					
Voorraden			350.609		369.131
Vorderingen	IV				
Verbonden partijen		985		65	
Handelsdebiteuren		6.477.831		1.594.705	
Overige vorderingen		1.264.490		1.523.011	
			7.743.306		3.117.781
Liquide middelen			4.524.479		8.362.004
Balanstotaal			36.962.692		26.133.618

		30-06-2018		30-06-2017	
	Ref.	€	€	€	€
Eigen vermogen	V				
Groepsvermogen			26.061.149		19.960.845
Voorzieningen	VI				
Passieve latentie VpB			785.599		575.166
Langlopende schulden	VII				
Handelscrediteuren		673.551		137.131	
Overige schulden		332.992		0	
Vooruitontvangen bedragen		3.000		42.000	
			1.009.543		179.131
Kortlopende schulden	VIII				
Verbonden partijen		353.561		117.271	
Handelcrediteuren		2.078.725		1.274.235	
Overige kortlopende schulden		6.674.115		4.026.970	
			9.106.401		5.418.476
Balanstotaal			36.962.692		26.133.618

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2016/2017

		2016/2017	2015/2016
	Ref.	€	€
Netto-omzet	IX	18.263.450	19.249.587
Kostprijs		900.049	1.054.256
Personeelskosten	X	11.162.936	10.524.718
Afschrijvingen op materiële vaste activa		395.543	364.802
Overige bedrijfskosten		9.783.906	9.870.198
Som der bedrijfslasten		22.242.434	21.813.974
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen		-3.978.984	-2.564.387
Afschrijvingen en afwaarderingen vergoedingssommen		-2.296.359	-2.960.735
Resultaat vergoedingssommen		4.403.352	4.186.630
Bedrijfsresultaat		-1.871.991	-1.338.492
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		-7.925	5.532
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		-1.879.916	-1.332.960
Belastingen	XI	451.711	367.021
Resultaat deelnemingen		-108.470	314.496
Resultaat na belastingen		-1.536.675	-651.443

Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2017/2018

		<u>2017/2018</u>	<u>2016/2017</u>
	Ref.	€	€
Netto-omzet	IX	16.340.672	18.263.450
Kostprijs		795.435	900.049
Personeelskosten	X	11.399.569	11.162.936
Afschrijvingen op materiële vaste activa		478.760	395.543
Overige bedrijfskosten		9.463.382	9.783.906
Som der bedrijfslasten		22.137.146	22.242.434
Bedrijfsresultaat voor resultaat vergoedingssommen		-5.796.474	-3.978.984
Afschrijvingen en afwaarderingen vergoedingssommen		-3.424.968	-2.296.359
Resultaat vergoedingssommen		17.207.066	4.403.352
Bedrijfsresultaat		7.985.624	-1.871.991
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		1.362	4.827
Rentelasten en soortgelijke kosten		-11.603	-12.752
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen		7.975.383	-1.879.916
Vennootschapsbelasting	XI	-1.983.199	451.711
Resultaat deelnemingen		108.121	-108.470
Resultaat na belastingen		6.100.305	-1.536.675

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2016/2017

	2016/2017	2015/2016
Kasstroom uit operationele activiteiten	€	€
Bedrijfsresultaat	-1.871.991	-1.338.492
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen vergoedingssommen	2.057.637	2.782.550
- Afschrijvingen materiële vaste activa	395.543	364.802
- Mutaties in voorzieningen (excl. VpB)	0	0
	581.189	1.808.860
Veranderingen in werkkapitaal:		
Voorraden	15.028	-125
Handelsdebiteuren	4.763.279	524.571
Handelscrediteuren	4.918	-119.529
Overig werkkapitaal (excl. VpB)	-1.722.048	-235.487
	3.061.177	169.430
Toename uit bedrijfsactiviteiten	3.642.366	1.978.290
Financiële baten en lasten	-7.925	5.532
Vennootschapsbelasting	481.411	-2.660.291
Toe- resp. afname uit operationele activiteiten	4.115.852	-676.469
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Immateriële vaste activa		
- Investerings in vergoedingssommen	-1.282.293	-3.590.383
- Desinvesteringen in vergoedingssommen	514.564	174.487
Materiële vaste activa		
- Investerings in materiële vaste activa	-459.343	-556.080
- Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Financiële vaste activa		
- (Des)investering in overige vorderingen	-463.426	4.382.346
Af- resp. toename uit investeringsactiviteiten	-1.690.498	410.370

	2016/2017	2015/2016
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	€	€
Ontvangsten uit langlopende schulden	0	0
Aflossingen op langlopende schulden	-84.505	-352.531
Afname uit financieringsactiviteiten	-84.505	-352.531
Toe- resp. afname geldmiddelen	2.340.849	-618.630
	2016/2017	2015/2016
Mutatie geldmiddelen	€	€
Geldmiddelen per 1 juli	6.021.153	6.639.783
Toe- resp. afname geldmiddelen	2.340.849	-618.630
Geldmiddelen per 30 juni	8.362.004	6.021.153

De geldmiddelen zijn vrij opneembaar.

Geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2017/2018

	2017/2018	2016/2017
Kasstroom uit operationele activiteiten	€	€
Bedrijfsresultaat	7.985.624	-1.871.991
Aanpassingen voor:		
- Afschrijvingen vergoedingssommen	3.333.720	2.057.637
- Afschrijvingen materiële vaste activa	478.760	395.543
	11.798.104	581.189
Veranderingen in werkkapitaal:		
Vorraden	18.523	15.028
Handelsdebiteuren	-4.884.046	4.763.279
Handelscrediteuren	1.040.780	4.918
Overig werkkapitaal (excl. VpB)	1.231.587	-1.722.048
	-2.593.156	3.061.177
Toename uit bedrijfsactiviteiten	9.204.948	3.642.366
Financiële baten en lasten	-10.241	-7.925
Vennootschapsbelasting	120.354	481.411
Toename uit operationele activiteiten	9.315.061	4.115.852
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Immateriële vaste activa		
- Investeren in vergoedingssommen	-6.411.680	-1.282.293
- Desinvesteringen in vergoedingssommen	1.106.587	514.564
Materiële vaste activa		
- Investeren in materiële vaste activa	-811.764	-459.343
- Desinvesteringen in materiële vaste activa	589	0
Financiële vaste activa		
- (Des)Investeren in overige vorderingen	-7.866.729	-463.426
Afname uit investeringsactiviteiten	-13.982.997	-1.690.498

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Ontvangsten uit langlopende schulden	830.411	0
Aflossingen op langlopende schulden	0	-84.505

Toe- resp. afname uit financieringsactiviteiten

Af- resp. toename geldmiddelen

2017/2018	2016/2017
€	€
830.411	0
0	-84.505
830.411	-84.505
-3.837.525	2.340.849

Mutatie geldmiddelen

Geldmiddelen per 1 juli
Af- resp. toename geldmiddelen

2017/2018	2016/2017
€	€
8.362.004	6.021.153
-3.837.525	2.340.849
4.524.479	8.362.004

Geldmiddelen per 30 juni

De geldmiddelen zijn vrij opneembaar.